

Sygn. akt IV U 1086/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2017r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2017r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania Z. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 14 czerwca 2017r. znak: (...)

o wyrównanie świadczenia emerytalnego

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy Z. Z. prawo do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem kapitału początkowego ustalonego decyzją z dnia 7 marca 2017r. znak (...) -2014 także za okres od dnia 4 stycznia 2016r. do dnia 30 listopada 2016r.;

II. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt IV U 1086/17

UZASADNIENIE

Ubezpieczony Z. Z. wniósł odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 14 czerwca 2017r. znak (...), odmawiającej wypłaty wyrównania emerytury za okres od dnia 4 stycznia 2016r. do dnia 30 listopada 2016r. Ubezpieczony twierdził, że w dniu 4 stycznia 2016r. dostarczył kartoteki zarobkowe dotyczące wynagrodzenia zastępczego, potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Archiwum Państwowe w O. w dniu 9 grudnia 2015r. Skarżący domagał się wobec tego wyrównania emerytury za wskazany wyżej okres.

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z powołaniem się na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie Dz.U. z 2017r., poz. 1383 ze zmianami; dalej: ustawa emerytalna) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. z 2011r. Nr 237 poz. 1412). Twierdzono, że do organu rentowego w dniu 9 lutego 2016r. wpłynęły kartoteki zarobkowe tylko w postaci kserokopii. Kapitał początkowy i emeryturę przeliczono na podstawie wniosku z dnia 15 grudnia 2016r. za okres od dnia 1 grudnia 2016r., po złożeniu odpisów kartotek zarobkowych w dniu 27 lutego 2017r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony złożył odwołania od decyzji z dnia 10 kwietnia 2015r. i z dnia 26 sierpnia 2015r. o ustaleniu kapitału początkowego oraz z dnia 31 sierpnia 2015r. o przeliczeniu emerytury. Odwołania te były przedmiotem postępowania

w sprawie IV U 724/15 Sądu Okręgowego w Elblągu. W toku tamtego postępowania ubezpieczony w piśmie procesowym z dnia 4 stycznia 2016r., które skarżący nadał drogą pocztową w dniu 5 stycznia 2016r. i którego odpis doręczono pełnomocnikowi pozwanego w dniu 15 stycznia 2016r., wniósł o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem okresu pracy eksportowej w Libii i wynagrodzenia zastępczego. Sąd Okręgowy w Elblągu nie wydał postanowienia o przekazaniu tak sformułowanego wniosku na podstawie art. 477¹⁰§2 kpc do rozpoznania organowi rentowemu i organ ten nie nadał wnioskowi dalszego biegu.

Na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016r. ubezpieczony ponowił wniosek w obecności pełnomocnika pozwanego, co skutkowało zobowiązaniem organu rentowego do symulacyjnego przeliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem dokumentów złożonych przez skarżącego. W wykonaniu tego zobowiązania pismem z dnia 29 grudnia 2016r. organ rentowy zobowiązał ubezpieczonego do uzupełnienia dokumentacji przez dokumentów potwierdzających zatrudnienie na budowie eksportowej w Libii oraz kartotek zarobkowych. W piśmie nie poinformowano skarżącego o oczekiwanej formie (oryginały, odpisy, kserokopie itp.) żądanych dokumentów. Skarżący w wykonaniu zobowiązania złożył w dniu 23 stycznia 2017r. dokumentację osobowo-płacową tylko w formie kserokopii. Organ rentowy decyzjami z dnia 1 i 2 lutego 2017r. przeliczył kapitał początkowy i emeryturę, jednak bez uwzględnienia okresu pracy na budowie eksportowej w Libii z uwagi na to, że potwierdzający go dokument miał formę kopii niepotwierdzonej za zgodność z oryginałem.

W dniu 14 lutego 2017r., tj. w terminie właściwym na złożenie odwołania od decyzji z dnia 1 i 2 lutego 2017r., skarżący złożył w organie rentowym odpisy (kopie potwierdzone za zgodność z oryginałami przez Archiwum Państwowe w O.) oczekiwanej od niego dokumentacji osobowo-płacowej, co skutkowało ponownym przeliczeniem kapitału początkowego decyzją z dnia 7 marca 2017r. i przeliczeniem od dnia 1 grudnia 2016r. emerytury decyzją z dnia 8 marca 2017r., uwzględniającym tak ustalony kapitał początkowy.

(bezsporne, ponadto dokumenty w aktach organu rentowego i w aktach sprawy IV U 724/15).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej zasadą jest wszczynanie postępowania w sprawach świadczeń na wniosek zainteresowanego.

W ocenie Sądu wniosek o przeliczenie kapitału początkowego i emerytury z uwzględnieniem dodatkowo okresu pracy eksportowej w Libii w latach 1982-1983 skarżący zawarł już w przywołanym wyżej piśmie procesowym z dnia 4 stycznia 2016r., złożonym w sprawie IV U 724/15 w dniu 5 stycznia 2016r. Pismo to powinno zostać potraktowane przez organ rentowy jako nowy wniosek, nawet jeśli z uwagi na błąd Sądu nie zostało przekazane pozwanemu do rozpoznania w trybie art. 477¹⁰§2 kpc. Należy dodać, że jeśli organ rentowy dla wszczęcia postępowania na podstawie omawianego pisma z dnia 4 stycznia 2016r. uznawał za konieczne wydanie postanowienia na podstawie art. 477¹⁰§2 kpc, powinien był wnieść o wydanie takiego postanowienia. Pozwany zauważał okoliczność, że skarżący złożył przed 15 grudnia 2016r. wystarczająco jasny wniosek o przeliczenie świadczenia (choć nie nadał tej okoliczności właściwego znaczenia), co wynika jednoznacznie z pisma procesowego pozwanego z dnia 9 marca 2017r. (k.178 akt IV U 724/15). W piśmie tym wyraźnie wskazuje się, że wniosek z dnia 15 grudnia 2016r. (a więc wymieniony w decyzji z dnia 8 marca 2017r. jako jedyny wniosek, będący podstawą wydania tej decyzji), jest wnioskiem ponownym.

Należy dodać, że nie ma żadnego znaczenia okoliczność, iż wniosek pierwotnie nie został poparty dokumentami w formie oczekiwanej przez organ rentowy. Nie było przecież przeszkód, aby organ rentowy już w lutym 2016r., tj. wskutek doręczenia odpisu pisma z dnia 4 stycznia 2016r., a nie dopiero w grudniu 2016r., zobowiązał ubezpieczonego do złożenia dokumentacji osobowo-płacowej w jasno określonej postaci odpisów (por. pismo pozwanego z dnia 29 grudnia 2016r., przywołane w ustaleniach – w aktach ZUS, bez numeru karty, z którego nie wynika żądana forma dokumentacji osobowo-płacowej). Pozwoliłoby to na znacznie szybsze wydanie decyzji, a przy tym z uwzględnieniem właściwej daty złożenia wniosku o przeliczenie świadczenia.

Wprawdzie ubezpieczony nie złożył odwołania od decyzji z dnia 8 marca 2017r. o przeliczeniu emerytury w zakresie daty przeliczenia, jednak należy zauważyć, że zgodnie z art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego. Opisane błędy (zaniechania) Sądu i organu rentowego w poprzednim postępowaniu, w szczególności w sposób skutkujący ustaleniem prawidłowej daty złożenia wniosku o przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem okresu pracy eksportowej w Libii w latach 1982-1983, powinny były zostać dostrzeżone przez pozwanego najpóźniej na etapie analizy akt ubezpieczeniowych przed wydaniem zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji z dnia 14 czerwca 2017r. Konsekwencją takiego stwierdzenia była po pierwsze zmiana zaskarżonej decyzji przez przyznanie wnioskodawcy prawa do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem kapitału początkowego ustalonego decyzją z dnia 7 marca 2017r. także za wadliwie nieuwzględniony w decyzji z dnia 8 marca 2017r. okres od dnia 4 stycznia 2016r. do dnia 30 listopada 2016r., stosownie do zakresu żądanej zmiany decyzji. Podstawą procesową tego rozstrzygnięcia był art. 477¹⁴§2 kpc. Po drugie na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej stwierdzono odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na marginesie można wskazać, że ubezpieczony mógłby domagać się wyrównania emerytury za okres od dnia 1 stycznia 2016r., skoro wniosek zawarty w piśmie z dnia 4 stycznia 2016r. złożył (nadał drogą pocztową) w dniu 5 stycznia 2016r. Wynika to z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.